

Checklist Zouweboezem

John Janssen, december 2012

N2000-gebied geheel afgedekt?	Ja
Alle aangewezen typen op kaart?	Ja
Ook niet-aangewezen typen op kaart?	Ja, H3150 en H6430A; mogelijk ook H91E0 aanwezig
Methodiek op hoofdlijnen	zie verderop
Vertaling en interpretatie van het basismateriaal volgens definities?	Definitietabel maart 2009 gehanteerd
Extra SBB-vegetaties meegenomen?	nvt
Moeilijke typen	Zie verderop
Hanteren mozaïektypen	nvt
Beperkende criteria	Ja (bijv. H3150 in sloten, alluviale bossen)
Onterechte filters/criteria?	nee
Kwaliteit goed/matig aangegeven?	nee
Onderliggende vegetatieopnamen	ja; zie tabel 1 en meer opnamen in de Landelijke Vegetatie Databank (www.synbiosys.alterra.nl/lvd)
Overige typen natuur opgenomen?	nee
Geometrische nauwkeurigheid?	circa 1:5000
Complexen?	nee
Percentages binnen complexen?	nvt
Vlakken kleiner dan minimumoppervlak?	nee
Overige	--

Methodiekbeschrijving

De kaart is geheel tot stand gekomen op basis van expertkennis van en aangeleverde concept-kaarten door Dick Kerkhof (Het Zuidhollands Landschap). De door hem aangegeven voorkomens van habitattypen zijn met Alterra bediscussieerd en vervolgens gedigitaliseerd. Ter onderbouwing is hier een korte beschrijving van de kwalificerende vegetatietypen gegeven, op basis van de informatie die door Dick Kerkhof is aangeleverd en vegetatiebeschrijvingen uit de Landelijke Vegetatie Databank (www.synbiosys.alterra.nl/lvd). De begrenzing is uitgevoerd op basis van false-colour luchtfoto's en het TOP10-vector bestand.

H3150

Dit betreft begroeiingen met Groot blaasjeskruid (5Bb02 *Utricularietum vulgaris*). De naamgevende *Utricularia vulgaris* komt plaatselijk ook voor in sloten tussen percelen met doorgeschoten griend of elzenbroek in de eigenlijke Zouweboezem. Deze sloten voldoen niet aan de criteria van het habitatype 3150.

H6410

Dit betreft een Blauwgrasland (*Cirsio dissecti-Molinietum*) met dominantie van onder meer *Cirsium dissectum* en *Carex panicea* en verder met hier en daar *Valeriana dioica*. De meest

recente opname van dit type in de Landelijke Vegetatie Databank dateert uit 2003. Een deel van de opnamen met de genoemde kensoorten worden op de website (onterecht) toegedeeld tot het *Ranunculo-Senecionetum*.

H6430A

Dit type komt vlakdekkend voor in onbemeste, voormalige graslandpercelen langs de Zederikkade, plus in een voormalige boomgaard. Beide terreindelen worden al een jaar of 10 jaar rond begraasd. Het betreft in beide deelgebieden een complex van *Valeriano-Filipenduletum* en *Ranunculo-Alopecuretum*. In het bestand zijn deze vlakken aangegeven als een complex bestaande uit 50% H6430A en 50% H0000. Opnamen van het *Valeriano-Filipenduletum* zijn vermeld in tabel 1. Ook de associatie *Soncho-Epilobietum hirsutum* (kwalificerend voor H6430B) komt plaatselijk in het gebied voor, op de zuidwestelijke oevers van de Zederikkade en de Boezemkade, maar uitsluitend lintvormig in een te kleine oppervlakte.

Vegetatiekundig kwalificerende ruigten komen daarnaast op allerlei plaatsen lintvormig voor op slootoevers in Polder Achthoven. Deze locaties zijn eveneens niet gekarteerd, aangezien de oppervlakte te klein is. Mogelijk is H6430 ook hier en daar aanwezig in de Zouweboezem, maar – wegens de slechte toegankelijkheid – zijn deze locaties niet bezocht; het is niet zeker of het kwalificerende vegetatietypen betreft en, zo ja, of de oppervlakte groot genoeg is. Vanwege deze hoge mate van onzekerheid is niet de hele Zouweboezem zelf als zoekgebied of H9999 (niet gekarteerd) aangegeven.

H9999

Behalve de genoemde habitattypen komen er kwalificerende vegetatietypen voor van het habitatype ‘Vochtige alluviale bossen’ (H91E0), namelijk wilgengrienden, essen-iepenbos en elzenbossen. Voor een deel (noordelijk vanaf de eendenkooi) liggen deze bosjes in een gedeelte van de polder dat onder invloed staat van kwel vanuit de Lek (Waterschap Rivierenland 2010: GGOR en Peilbesluit Alblasserwaard; pg 14); de mate van kwel varieert met de waterstanden in de rivier. Dit deel voldoet dus ook aan de beperkende criteria voor H91E0.

Het bos in dit deelgebied is een zoekgebied voor de drie subtypen van H91E0. Wilgenbossen (*Salicion albae*) kwalificeren voor H91E0A, Essen-Iepenbossen (*Fraxino-Ulmetum*) voor H91E0B, Elzenbossen (*Alnion glutinosae*) voor H91E0C. Waar welk subtype aanwezig is, is momenteel niet bekend. Om die reden is het bos in dit deelgebied aangegeven als H9999.

H0000

De niet-kwalificerende vegetatietypen in het gebied betreffen voor de grootste oppervlakte niet-kwalificerende ruigtebegroeiingen (Rompgemeenschappen *Phragmitetum*), riet- en grote zeggenvegetatie (*Phragmites*, *Caricion gracilis*) en (matig) voedselrijke graslanden (*Calthion*, *Cynosurion*). Zie verder www.synbiosys.alterra.nl/lvd.

Tabel 1. Tabel met opnamen van H6430A (associatie Valeriano-Filipenduletum) gemaakt door Dick Kerkhof in 2007 in de Zouweboezem langs de Zederikkade. Overige soorten die nergens een bedekking van > 5% hebben, zijn niet weergegeven.

Opnamenummer	1	2	3	4
Oppervlakte proefvlak (m2)	120	90	80	300
Soorten van H6430A				
Filipendula ulmaria	+	2a	2b	2a
Eupatorium cannabinum	3	2a	2a	2a
Valeriana officinalis	.	2a	2a	+
Sonchus palustris	+	.	.	+
Calystegia sepium	+	.	2a	.
Cirsium palustre	.	+	.	1
Hypericum tetrapterum	+	.	.	.
Scrophularia auriculata	2b	.	.	.
Senecio paludosus	.	.	.	+
Peucedanum palustre	2a	2a	+	2a
Angelica sylvestris	+	+	+	+
Symphytum officinale	+	+	+	.
Stachys palustris	+	.	.	.
Calamagrostis canescens	+	2b	2a	+
Caltha palustris s. palustris	+	+	+	2a
Poa palustris	+	.	.	2m
Lysimachia vulgaris	+	+	+	.
Lythrum salicaria	+	1	1	2a
Phalaris arundinacea
Lycopus europaeus	2a	.	1	2b
Solidago gigantea	+	.	.	+
Ovriges soorten met bedekking > 5%				
Carex elongata	2m	+	3	2m
Poa trivialis	2m	2m	2m	2m
Lychnis flos-cuculi	+	.	.	+
Iris pseudacorus	+	2a	2a	+
Typha angustifolia	2a	.	.	.
Acorus calamus	r	.	.	.
Phragmites australis	2b	5	4	4
Carex acuta	+	+	+	+
Carex paniculata	2b	.	2m	2m
Rubus caesius	r	2b	+	r
Brachythecium rutabulum	+	2m	2m	2m
Calliergonella cuspidata	4	2a	2m	4
Plagiomnium ellipticum	2b	.	.	2a
Lophocolea bidentata	2b	2b	2b	.
Drepanocladus aduncus	.	.	.	2m
Eurhynchium praelongum	.	2a	2a	+
Galeopsis bifida + G. tetrahit	.	+	2a	.